

Tukitoimista, erityisopetuksesta ja niitä koskevista oikeuksista tiedottaminen opiskelijoille ja huoltajille

Lukiossa tarjottavista tukitoimista ja erityisopetuksesta sekä ylioppilaskirjoitusten erityisjärjestelyistä tiedotetaan opiskelijoille

- Wilman tiedotteissa
- Wilma-viesteillä ryhmä- ja tarvittaessa yksilökohtaisesti
- Ryhmänohjaustuokioilla
- Erikseen pidettävissä infoissa

Huoltajia tiedotetaan edellä mainituista asioista Wilman tiedotteiden ja –viestien lisäksi vanhempainilloissa. Ylioppilaskirjoitusten erityisjärjestelyistä tiedotetaan ylioppilastutkintolautakunnan hakemuksille määrittelemän aikataulun mukaisesti.

Tiedotukseen osallistuvat erityisesti rehtori, erityisopettajat, ryhmänohjaajat ja opinto-ohjaajat sekä lisäksi omalta osaltaan aineenopettajat ja opiskeluhuollon toimijat.

Erityisopettaja tai opinto-ohjaaja tiedottaa opiskelijaa mahdollisuudesta saada tukitoimet kirjattua opiskelijan omaan henkilökohtaiseen opintosuunnitelmaan.

Tukitoimien ja erityisopetuksen tarpeen arviointi

Tukitoimien ja erityisopetuksen tarvetta arvioidaan opintojen alussa ja säännöllisesti opintojen edetessä. Tuen ja erityisesti erityisopetuksen tarpeen arvioinnissa käytetään perusasteelta saatuja tietoja siellä käytössä olleista tuen ja erityisopetuksen päätöksistä ja tuen muodoista sekä näiden tarpeesta.

Lukiossa tuen ja erityisopetuksen tarvetta arvioidaan yhdessä opiskelijan ja tarvittaessa huoltajan kanssa. Tuen tarve voi perustua opiskelijaa opettavien opettajien ja muun koulun henkilöstön havaintoihin. Opiskelijan suostumuksella mukana tuen tarpeen arvioinnissa voi olla myös muita asiantuntijoita. Arvioinnin keinoina käytetään esim. kyselyjä ja haastatteluja. Lisäksi arvioinnissa voidaan käyttää muita keinoja, kuten esim. LUKI-seulaa, jonka kaikki 1. vuoden opiskelijat tekevät lukio-opintojen alussa. Opiskelijaa itseään rohkaistaan kertomaan aineenopettajille, erityisopettajille tai opinto-ohjaajille opintoihin liittyvistä haasteistaan, jotka muutoin eivät tule esille.

Opettajat voivat käyttää omissa aineissaan erilaisia kyselyjä sekä alkutasotestejä ja -mittauksia.

Tukitoimien ja erityisopetuksen kirjaaminen henkilökohtaiseen opintosuunnitelmaan

Tukitoimet ja erityisopetus kirjataan opiskelijan pyynnöstä Wilman oppimisen tuen lomakkeelle, joka on osa opiskelijan henkilökohtaista opiskelusuunnitelmaa.

Tukitoimista ja erityisopetuksesta vastuussa oleva erityisopettaja huolehtii, että opiskelija tietää tästä kirjaamismahdollisuudesta. Oppimisen tuen lomaketta päivitetään säännöllisesti. Opiskelijaa kannustetaan siihen, että tuki kirjataan tuen lomakkeelle. Mikäli opiskelija hakee ylioppilaskirjoituksiin erityisjärjestelyjä, tarvitaan tuen lomake liitteeksi ylioppilastutkintolautakunnalle lähetettävään hakemukseen.

Aineenopettaja, erityisopettaja, opinto-ohjaaja ja ryhmänohjaaja kirjaavat omalta osaltaan tarjotut ja toteutuneet tukitoimet koulussa sovittavalla tavalla.

Oppimisen tuen ja erityisopetuksen toteuttaminen

Oppimisen tukea ja erityisopetusta toteutetaan opintojakson aikana oppitunneilla (mm. monipuoliset opetusjärjestelyt ja eriyttäminen), tukiopetuksissa ja arvioinnissa. Ainekohtaista tukea ovat myös tukikurssit, jotka ovat koulukohtaisia opintojaksoja. Lisäksi tukea ja erityisopetusta toteutetaan yksilö- ja ryhmämuotoisina tapaamisina ja keskusteluina erityisopettajan, ryhmänohjaajan, opinto-ohjaajan ja muiden koulun henkilöiden kanssa.

Ylioppilaskokeeseen on mahdollista saada erityisjärjestelyjä ylioppilastutkintolautakunnan perusteiden ja päätöksen mukaisesti.

Opintojakson aikana

- Mahdolliset kyselyt ja alkutasotestit tai -kartoitukset
- Monipuoliset opetusmenetelmät
- Eriyttäminen (opetusjärjestelyt, oppimisympäristö, opetusmenetelmät, oppimisen materiaalit)
- Eriyttäminen opiskelijan tavoitetason mukaisesti (yhteistyö erityisopettajan kanssa)
- Opiskelutaitojen ja -strategioiden vahvistaminen
- Jatkuva arviointi ja palaute
- Poissaolojen seuranta
- Oppimisen etenemisen seuranta
- Tukiopetus

TUKI OPINTOJAKSON AIKANA

taustalla	Mitä voidaan tehdä?	muuta
• Siirtotiedot yläkoulusta • Kyselyt • Seulat • Alkutasotestit • Kartoitukset • Opiskelijan omat havainnot • Opettajan havainnot • Jatkuva arviointi	• Monipuoliset opetusmenetelmät • Eriyttäminen • Jatkuva palaute ja ohjaus • Opiskelutaitojen ja -strategioiden vahvistaminen • Tukiopetus • Opintojakson keventäminen	• Oppimisen etenemisen jatkuva seuranta • Poissaolojen seuranta

Pitempiketoisena tukitoimena voidaan pidentää opiskelijan opintoaikaa.

Arvioinnissa käytetään monipuolisia, kullekin oppiaineelle sopivia tapoja osoittaa osaamista niin opintojakson kuin myös päättöviikon aikana. Arvioinnissa eriyttämistä ja joustavia järjestelyjä voivat olla esim. kokeeseen myönnetty lisäaika, erillistila kokeen suorittamiseen, pilkotut kokeet tai muut vaihtoehtoiset suoritustavat. Arvioinnissa eriyttämistä voidaan toteuttaa myös opiskelijan oman tavoitetason mukaisesti (yhteistyö erityisopettajan kanssa).

ERIYTTÄMINEN

yleistä

- taustalla opiskelijoiden moninaisuus, yksilölliset piirteet ja erilaiset tarpeet
- positiivinen vaikutus oppimiseen, kouluviihtyvyyteen ja minäkäsitykseen
- voi olla ennakoivaa tai reagoivaa
- makrotaso: opetusjärjestelyt ja oppimisympäristöt
- mikrotaso: opetusmenetelmät, opetusmateriaalit ja oppimisen arviointi
- kokonaisvaltainen lähestymistapa, joka on taustalla kaikessa opetuksen suunnittelussa ja toteutuksessa

Lähde

Roiha, Anssi ja Polso, Jerker:
Eriyttämiseen tarvitaan laajempaa näkökulmaa

opetusjärjestelyt

- joustava ryhmittely
- samanaikaisopetus
- oppituntien palkitus
- koulunkäynninohjaajan hyödyntäminen
- tukiopetus

oppimisympäristöt

fyysinen ympäristö

- istumapaikan valinta opiskelijan tarpeen mukaan
- mahdollisuus rauhalliseen tilaan
- mahdollisuus työskennellä esim. seisten
- selkeys ja siisteys
- aistiyliherkkyyksien huomioiminen

psykosiaalinen ympäristö

- positiivinen ja turvallinen ilmapiiri
- ryhmäyttäminen
- opetusryhmien varioiminen
- työrauha
- selkeät säännöt ja struktuurit
- siirtyminen ja vapaiden tilanteiden huomioiminen

opetusmenetelmät

- itsenäinen työskentely
- urakkatyöskentely
- pysäkkityöskentely
- projektit
- opiskelutaitojen opettaminen
- yksilöllisen etenemisen salliminen
- keskeisen aineksen kertaaminen koko opintojakson ajan
- sähköisten laitteiden helppokäyttötoiminnot

opetusmateriaalit

- opetusvälineet
- henkilökohtaiset laitteet
- keskittymisen apuvälineet
- ajanhallinnan apuvälineet
- digitaaliset kirjat
- paperikirjat

oppimisen arviointi

- ennakoiva arviointi
- oppimista tukeva arviointi
- osaamisen arviointi
- perinteisessä kokeessa
 - lisäaika
 - rauhallinen tila
- erilaisia kokeita
 - kirjallinen tai suullinen koe
 - pari- tai ryhmäko
 - pilkottu koe
 - rajatun oppimäärän koe
 - kokeen täydentäminen
- vaihtoehtoisia tapoja antaa näyttö osaamisesta
 - oppimispäiväkirja
 - kurssitehtävä
 - esitelmä
 - projektityö
 - portfolioit
- itsearviointi ja vertaisarviointi

Ainekohtaisena tukena voidaan tarjota lukion oppimäärään sisältyviä tukikursseja. Lisäksi voidaan tarjota lukion oppimäärään sisältyviä oppimista ja hyvinvointia lisääviä opintoja, jotka antavat tukea esimerkiksi opiskelutaitoihin tai elämänhallintaan.

Muuta oppimisen ja opiskelun tukea ovat erityisopettajien, opinto-ohjaajien, ryhmänohjaajien ja aineenopettajien sekä muun henkilöstön antama tuki ja ohjaus.

Erityisopettajan antama tuki voi liittyä esim. opiskelutaitojen kehittämiseen, kokonaisuuksien jäsentämiseen ja tehtävien ja opintojen aikatauluttamiseen tai itsenäiseen opiskeluun.

Erityisopetukseen voidaan siirtyä, jos edellä kuvattu oppimisen ja opiskelun tukea on kokeiltu monipuolisesti ja on todettu, että tuki ei riitä ja opiskelija tarvitsee todennettujen oppimisvaikeuksien tai muun niihin rinnastettavan syyn (esim. vaikea elämäntilanne) vuoksi systemaattisempaa ja tarkemmin tavoitteellistettua tukea. Tällöin erityisopetus ja sen toimenpiteet voivat olla esim. tukeen nähden perusteellisempaa opiskelutaitojen ja -strategioiden opettamista, toiminnanohjausta, tukea ajanhallintaan sekä itsenäiseen opiskelun tavoitteiden asettamiseen ja niiden saavuttamiseen.

Ylioppilaskokeen osalta oppimisen tuessa ja erityisopetuksessa noudatetaan ylioppilastutkintolautakunnan ohjeita ja aikatauluja. Ylioppilastutkintolautakunta päättää myönnettävistä erityisjärjestelyistä hakemuksen perusteella. Erityisopettaja ohjaa hakemusta varten tarvittavien lausuntojen hankkimisessa ja erityisjärjestelyjen hakemisessa. Jos ylioppilaskokeeseen haetaan erityisjärjestelyjä, on opiskelijalla ollut mahdollisuus jo lukio-opintojen aikana kokeilla näitä erityisjärjestelyjä, jotta niiden tarvetta ja toimivuutta voidaan arvioida.

Tuen ja erityisopetuksen toteutumisen seuranta ja arviointi

Tuen toteutumista ja vaikuttavuutta seurataan ja arvioidaan säännöllisesti. Muutokset kirjataan opiskelijan henkilökohtaiseen opintosuunnitelmaan Wilman oppimisen tuen lomakkeelle.

Seurantaa ja arviointia tehdään yhdessä keskustellen ja neuvotellen. Tähän osallistuvat opiskelija, erityisopettaja, aineenopettaja, opinto-ohjaaja ja tarvittaessa muut tahot.

Yhteistyössä edellä mainittujen tahojen kanssa seurataan ja arvioidaan myös opiskelijan pärjäämistä ja tuen toteutumista ylioppilaskirjoituksissa.

Erityisopetuksen päätös

Erityisopetuksen päätöksen tekeminen tulee kyseeseen, jos

- valtakunnallisessa lukion opetussuunnitelman perusteissa, luvussa 4.2.1 esiteltyä oppimisen tukea on kokeiltu monipuolisesti ja se on todettu riittämättömäksi tai
- opiskelija kokeilluista tukitoimista huolimatta tarvitsee erityisopetusta johtuen
 - o todennetuista oppimisvaikeuksista (pitkäkestoinen oppimisvaikeus, neuropsykiatrinen vaikeus, muu opiskelua haittaava vamma tai sairaus)
 - o muista opiskeluun ja oppimiseen merkittävästi ja pitkäkestoisesti vaikuttavista syistä (esim. vaikea elämäntilanne)

Jos opiskelijalla on tehty perusopetuksessa oppimisen tukea tai erityisopetusta koskeva päätös ja se on voimassa perusopetuksen päättyessä, selvitetään ja arvioidaan erityisopetuksen tarve lukiossa tämän päätöksen pohjalta.

Päätöksen erityisopetuksesta tekee koulun rehtori koulutuksen järjestäjän edustajana ja se voidaan tehdä erityisopetuksen tarpeen ilmetessä tai opiskelijan tai alaikäisen opiskelijan huoltajan tai laillisen edustajan pyynnön tai tahdonilmaisun perusteella. Päätös voi olla myönteinen tai kielteinen.

Opiskelija tai alaikäisen opiskelijan huoltaja tai laillinen edustaja esittää pyynnön tai tahdonilmaisun kirjallisena koulun edustajalle.

Erityisopettaja valmistelee päätöksen.

Jos opiskelija ei ota vastaan päätöksen mukaista tukea, päätös puretaan.

Opiskelijan ja huoltajan kuuleminen erityisopetuksen päätöksessä

Opiskelijaa ja alaikäisen opiskelijan huoltajaa tai laillista edustajaa kuullaan ennen päätöksen tekemistä. Erityisopettaja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa kokoaa kuulemisessa tarvittavan tiedon. Kuuleminen voi tapahtua esim. Wilma-viestillä tai sähköpostilla.

Yhteistyö, vastuut ja työnjako edellä mainituissa asioissa

Yhteistyö

Tukitoimet suunnitellaan, toteutetaan ja arvioidaan yhteistyössä opiskelijan, erityisopettajien, aineenopettajien, opinto-ohjaajien sekä muun opetushenkilöstön ja tarvittaessa ja opiskelijan suostumuksella muiden asiantuntijoiden kanssa.

Yhteistyötä tehdään myös perusopetuksen järjestäjien kanssa, joilta saadaan opetuksen kannalta oleellisia niveltietoja sekä mahdollinen peruskoulun lopussa voimassa ollut oppimisen tukea tai erityisopetusta koskeva päätös. Vastuu tietojen toimittamisessa on perusasteen koulutuksenjärjestäjällä.

Oppimisvaikeuksien selvittämisen kohdalla tehdään tarvittaessa yhteistyötä opiskeluhoollon toimijoiden kanssa.

Erityisopetuksessa tehdään tarvittaessa yhteistyötä opiskeluhoollon sekä opiskelijan hoito- ja kuntoutusverkoston sekä hyvinvointialueen kanssa.

Vastuut ja työnjako

Opiskelija

- Opiskelijalla on velvollisuus osallistua opetukseen, jollei hänen poissaololleen ole perusteltua syytä. (Lukiolaki, 30§)
- Opiskelijan on suoritettava tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyttävä asiallisesti. (Lukiolaki, 30§)
- Opintoihin kuuluu lisäksi niiden tavoitteiden ja sisällön kannalta tarpeellinen ja opiskelijan kannalta kohtuullinen määrä opiskelijan omatoimista työskentelyä. (Valtioneuvoston asetus lukiokoulutuksesta, 819/2018 11§)
- Lukiokoulutuksen suorittaminen perustuu opiskelijan aktiivisuuteen ja oma-aloitteisuuteen opintojen edistämisessä. (Lukion opetussuunnitelman perusteiden päivitys 2019)
- Lukioon hyväksyttävillä tulee olla riittävät edellytykset suoriutua lukion oppimäärän opinnoista. (Lukion opetussuunnitelman perusteiden päivitys 2019)
- Opiskelija seuraa Wilman tiedotteita ja viestejä ja muuta koulun tiedotusta ja osallistuu ryhmänohjauksiin ja järjestettäviin infotuokioihin.
- Opiskelija voi itse hakeutua tuen piiriin. Erityisopetuspäätös voidaan tehdä opiskelijan pyynnön tai tahdonilmaisun perusteella. Päätöstä tehdessä opiskelijaa kuullaan.
- Opiskelija osallistuu tuen tarpeen arviointiin, tuen käytänteiden suunnitteluun ja toteutukseen sekä hän arvioi omalta osaltaan tukitoimien toimivuutta ja hyödyllisyyttä. Samoin opiskelija osallistuu erityisopetuksen toteutuksen suunnitteluun ja tukitoimien vaikuttavuuden arviointiin.

- Opiskelija kertoo opettajilleen häntä hyödyttävistä ja hänelle esim. erityisopettajan kanssa suunnitelluista tukitoimista, jotka liittyvät opintojakson aikaisiin opintoihin sekä opintojaksoon liittyvään arviointiin.
- Opiskelijalla ei ole velvollisuutta ottaa vastaan tukitoimia tai erityisopetusta.

Huoltaja

- Huoltaja seuraa alaikäisen opiskelijan opintojen edistymistä ja on tarvittaessa yhteydessä kouluun.
- Huoltaja osallistuu tarvittaessa tuen tarpeen arviointiin.
- Päätös erityisopetuksesta voidaan tehdä huoltajan pyynnön tai tahdonilmaisun perusteella. Päätöstä tehdessä kuullaan huoltajaa.

Erityisopettaja

- Tekee yhteistyötä muiden erityisopettajien, ryhmänohjaajien, aineenopettajien ja opinto-ohjaajien sekä tarvittaessa opiskeluhuoltohenkilöstön ja muiden tarvittavien tahojen kanssa.
- Koordinoi koulun tukea ja erityisopetusta.
- Tiedottaa koulun tuen käytänteistä opiskelijoita ja huoltajia sekä lisäksi ohjeistaa ryhmänohjaajia, opinto-ohjaajia, aineenopettajia ja tarvittaessa muita tahoja tiedottamaan koulun tuen käytänteistä.
- Osallistuu yksittäisen opiskelijan tuen prosessiin:
 - 1) Tuen tarpeen arviointi
 - Hankkii ja säilyttää perusasteelta saadut tiedot opiskelijoiden tuesta ja hallinnollisista päätöksistä sekä hyödyntää näitä tietoja opiskelijan tuen tarpeen arvioinnissa.
 - Selvittää esim. kyselyjen, keskustelujen ja haastattelujen avulla opiskelijan tuen tarpeita.
 - On tarvittaessa yhteydessä huoltajiin.
 - Tekee tarvittavia seulatestejä, esim. LUKI-seula ja tarvittaessa yksilöllisiä oppimiseen ja osaamiseen liittyviä testejä.
 - Havainnoi ja kerää ryhmänohjaajilta, aineenopettajilta, opinto-ohjaajilta ja muilta koulun henkilöiltä havaintoja opiskelijan tuen tarpeista.

2) Tuen suunnittelu

- Hyödyntää perusasteelta saatuja tietoja tuen suunnittelussa.
- Keskustelee opiskelijan kanssa opiskelua tukevista keinoista ja tuen toteutusmuodoista.
- Suunnittelee yhdessä aineenopettajien ja muiden tarvittavien tahojen kanssa opiskelijan lukioaikaisia oppimisen ja osaamisen osoittamisen tapoja ja erityisjärjestelyjä.
- Tiedottaa ja suosittelee opiskelijaa mahdollisuudesta kirjata tuki opiskelijan omaan henkilökohtaiseen opintosuunnitelmaan.
- Avaa ja kirjaa tuen opiskelijan pyynnöstä tämän Oppimisen tuen suunnitelmaan, joka on osa opiskelijan henkilökohtaista opintosuunnitelmaa.

3) Tuen toteutus

- Konsultoi opettajia ottamaan huomioon tuen tarpeita.
- Antaa opetusta, tukea ja ohjausta esim.:
 - sopivien opiskelustrategioiden etsimisessä
 - opiskelutaitojen kehittämisessä
 - kokonaisuuksien jäsentämisessä
 - tehtävien aikatauluttamisessa ja valmiiksi saamisessa
 - itsenäisessä ja tavoitteellisessa opiskelussa
 - koordinoi arviointikäytänteisiin liittyviä järjestelyjä
 - lainaa tarpeen mukaan paperikirjoja ja ohjaa Celia-äänikirjaston käytössä

4) Tuen seuranta ja arviointi

- Seuraa ja arvioi tuen toteutumista ja hyödyllisyyttä yhdessä opiskelijan kanssa.
- Kerää aineenopettajilta ja muilta tarvittavilta tahoilta arvioita tuen toteutumisesta ja hyödyllisyydestä.

Ylioppilaskirjoitusten osalta

- Arvioi ylioppilaskirjoitusten erityisjärjestelyjen tarvetta yhdessä opiskelijan, aineenopettajien, opinto-ohjaajien ja muiden tarvittavien tahojen kanssa.
- Ohjaa hakemusta varten tarvittavien lausuntojen hankkimisessa.
- Auttaa opiskelijaa erityisjärjestelyhakemuksen tekemisessä.
- Arvioi edellisen pohjalta haettavien erityisjärjestelyjen tarvetta ja toimivuutta.

Erityisopetuksen osalta

- Selvittää ja arvioi opiskelijan erityisopetuksen tarvetta perusopetuksen järjestäjän toimittamien, perusopetuksen päättyessä voimassa olleiden oppimisen tukea ja erityisopetusta koskevien päätösten pohjalta.
- Suunnittelee yhdessä opiskelijan ja muiden tarvittavien tahojen kanssa systemaattista ja tavoitteellistettua erityisopetusta.
- Erityisopetus on esim.
 - o oppimisen tukeen verrattuna perusteellisempaa opiskelutaitojen ja –strategioiden opettamista
 - o toiminnanohjausta
 - o tukea ajanhallintaan
 - o itsenäisen opiskelun tavoitteiden ja asettamista ja niiden saavuttamista
- Selvittää opiskelijan tahdonilmaisun erityisopetuksen kirjaamisesta opiskelijan henkilökohtaiseen opintosuunnitelmaan.
- Valmistelee erityisopetuksen hallintopäätöksen ja kutsuu koolle tämän osalta tarvittavat henkilöt.
- Järjestää opiskelijan ja/tai hänen huoltajansa tai laillisen edustajansa kuulemisen.
- Seuraa ja arvioi yhdessä opiskelijan ja muiden tarvittavien tahojen kanssa erityisopetuksen vaikuttavuutta.
- Tekee tarvittavat toimenpiteet tukitoimien vahvistamiseksi tai vähentämiseksi.

Aineenopettaja

- Tekee yhteistyötä muiden aineenopettajien, ryhmänohjaajien, erityisopettajien ja opinto-ohjaajien sekä tarvittaessa opiskeluhuoltohenkilöstön ja muiden tarvittavien tahojen kanssa.
- Perehtyy opiskelijan Wilman Oppimisen tuen suunnitelmaan sekä muihin mahdollisiin tietoihin liittyen opiskelijan tuen tarpeisiin ja hyödyntää tietoja esim. eriyttäessään opetusta.
- Ottaa huomaamansa tuen tarpeet puheeksi opiskelijoiden, erityisopettajien ryhmänohjaajien, opinto-ohjaajien sekä tarvittaessa opiskeluhuoltohenkilöstön tai muiden tarvittavien tahojen kanssa.
- Kannustaa opiskelijoita kertomaan omista tuen tarpeistaan sekä esim. erityisopettajan kanssa sopimistaan tuen menetelmistä liittyen opetusjakson aikaiseen työhön ja opintojakson arviointiin.
- Seuraa ja arvioi tukitoimien toteutumista ja toimivuutta.
- Seuraa opiskelijan oppimista ja opintojen etenemistä omalla opintojaksollaan ja omassa aineessaan.

- Antaa opiskelijalle jatkuvaa palautetta opintojakson ja opintojen etenemisestä.
- Ohjaa opiskelijoita käyttämään omaan aineeseensa liittyviä opiskelutaitoja ja – tekniikoita.
- Käyttää monipuolisia opetusmenetelmiä ja eriyttää opetusta.
- Kertoo opiskelijan oikeudesta tukiopetukseen.
- Tarvittaessa tarjoaa tukiopetusta.
- Kirjaa tukiopetuksen koululla sovittujen käytänteiden mukaisesti.
- Kirjaa opiskelijan poissaolot Wilmaan.
- Käyttää mahdollisuuksien ja tarpeen mukaan joustavia arviointimenetelmiä.
- Merkitsee keskeneräiset suoritukset Wilmaan (puuttuva työ / puuttuvat työt, mihin saakka suoritusaikaa ja omat tunnistetiedot).

Ryhmänohjaaja

- Tekee yhteistyötä muiden ryhmänohjaajien, aineenopettajien, erityisopettajien ja opinto-ohjaajien sekä tarvittaessa opiskeluhuoltohenkilöstön ja muiden tarvittavien tahojen kanssa.
- Tutustuu oman ryhmänsä opiskelijoihin mm. RO-haastatteluiden kautta ja tutustumalla opiskelijoidensa Oppimisen tuen suunnitelmiin.
- Ottaa puheeksi havaitsemansa tuen tarpeen tai huolen ja vie asian eteenpäin oikealle taholle.
- Seuraa ja arvioi ryhmäläistensä tuen toteutumista ja toimivuutta yhdessä aineenopettajien, erityisopettajien, opinto-ohjaajien ja tarvittaessa muiden tahojen kanssa.
- On tarvittaessa yhteydessä huoltajiin mm. poissaoloihin ja opintojen etenemiseen liittyen.
- Tiedottaa ryhmäläisiään tukipalveluista.
- Ohjaa ryhmäläisensä tarvittaessa tuen piiriin.
- Seuraa ryhmäläistensä opintojen edistymistä yhdessä aineenopettajien, opinto-ohjaajien ja erityisopettajien kanssa.
- Seuraa ryhmäläistensä poissaoloja säännöllisesti.

Opinto-ohjaaja

- Tekee yhteistyötä muiden opinto-ohjaajien, aineenopettajien, ryhmänohjaajien ja erityisopettajien sekä tarvittaessa opiskeluhuoltohenkilöstön ja muiden tarvittavien tahojen kanssa.
- Ottaa puheeksi havaitsemansa tuen tarpeen tai huolen ja vie asian eteenpäin oikealle taholle.
- Seuraa ja arvioi opiskelijoiden tuen toteutumista ja toimivuutta yhdessä muiden opinto-ohjaajien, aineenopettajien ja erityisopettajien ja tarvittaessa muiden tahojen kanssa.
- Tiedottaa tukipalveluista.
- Ohjaa opiskelijoita tarvittaessa tuen piiriin.
- Täydentää opiskelijan Oppimisen tuen suunnitelmaa omalta osaltaan.
- Seuraa opintojen edistymistä yhdessä aineenopettajien, ryhmänohjaajien ja erityisopettajien kanssa.
- Tiedottaa opiskelijaa mahdollisuudesta saada tukitoimet kirjattua opiskelijan omaan henkilökohtaiseen opintosuunnitelmaan.

Opiskeluhuolto

- Toimii ryhmä- ja yksilötasolla opiskelijoiden kokonaishyvinvoinnin edistämiseksi.
- Tekee yhteistyötä muun opiskeluhuoltohenkilöstön ja tarvittavien muiden sote-asiantuntijoiden sekä erityisopettajien, opinto-ohjaajien, ryhmänohjaajien ja aineenopettajien kanssa.
- Osallistuu tukitoimien toteuttamiseen oman asiantuntemuksensa osalta.

Rehtori

- Tiedottaa koulun tuen käytänteistä.
- Tekee koulutuksen järjestäjän edustajana hallintopäätöksen erityisopetuksesta.

Tuen prosessi ja toimijat

1. Tuen tarpeen arviointi	opis- kelija	RO	EO	OPO	aineen- opettaja	muu
siirrettävä tieto			X			perusaste

havainnot	X	X	X	X	X	
haastattelu	X	X	X	X	X	
kyselyt	X	X	X	X	X	
opiskelija tuo esiin itse	X	X	X	X	X	
tieto huoltajalta		X	X	X	X	huoltaja
seulat	X		X			
kartoitukset ja testit	X	X	X	X	X	

2. Tuen suunnittelu	opis- kelija	RO	EO	OPO	aineen- opettaja	muu
perusasteelta saadut tiedot			X			
keskustelu	X	X	X	X	X	tarvittaessa huoltaja, opiskelu- huolto
haastattelu	X	X	X	X	X	
tiedotus opettajille		X	X			
tuen lomakkeelle kirjaaminen			X			

3. Tuen toteutus	opis- kelija	RO	EO	OPO	aineen- opettaja	muu
monipuoliset opetusmenetelmät					X	
eriyttäminen					X	
tukiopetus	X				X	
koejärjestely	X		X		X	
opiskelutaidot	X		X		X	
opiskelustrategiat	X		X		X	
kokonaisuuksien jäsentäminen	X		X		X	
aikatauluuttaminen	X		X		X	
tehtävien saattaminen valmiiksi	X		X		X	
itsenäinen ja tavoitteellinen opiskelu	X		X		X	
tukikurssit	X		X		X	
poissaolojen seuranta	X	X	X	X	X	huoltaja

4. Tuen seuranta ja arviointi	opis- kelija	RO	EO	OPO	aineen- opettaja	muu
havainnointi	X	X	X	X	X	
keskustelu	X	X	X	X	X	
haastattelu	X	X	X	X	X	

